

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 5 2 5 5 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

==== Izpitna pola 1 ====

Teoretične naloge

Četrtek, 27. avgust 2015 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, grafitne svinčnike različne trdote, barvne svinčnike, črne in barvne flomastre, radirko, šilček, šestilo, dva trikotnika, ravnilo, škarje in lepilo. Kandidat dobi konceptni list in ocenjevalni obrazec. Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 5 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani (1-16), od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 4 strani (17-20).

M 1 5 2 5 5 1 1 1 0 3

V sivo polje ne pišite.

1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje

1.1. Pojasnite razliko med »gledati« in »(likovno) videti«.

(2 točki)

1.2. Človek se izraža v različnih vrstah komuniciranja oz. simbolnih praks. Dve izmed teh sta verbalno in likovno komuniciranje. Osrednji pojem vsakega komuniciranja je »znak«. Pojasnite, kaj je znak, in razložite, kako se razlikujejo verbalni in likovni znaki.

(6 točk)

- 1.3. Pojasnite trditev: »Risba je osnova vseh področij likovne ustvarjalnosti.« Navedite področje likovne ustvarjalnosti, s katerim se še posebno povezuje, in pojasnite zakaj.

(4 točke)

M 1 5 2 5 5 1 1 1 0 5

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

2.1. Katere likovne prvine ali elementi so izhodišča navedenih likovnih del (slike 1–3 v barvni prilogi)? Pod vsakim zapišite dve najizrazitejši prvini.

Slika 1 (slika 1 v barvni prilogi)

Slika 2 (slika 2 v barvni prilogi)

(Vira: Slika 1: http://www.pojmovnik.si/koncept/fotografija_in_umetnost/. Pridobljeno: 2. 5. 2014.
Slika 2: <http://www.dominomagazin.com/gallery/5655/20230/art/papirna-umetnost>. Pridobljeno: 2. 5. 2014.)

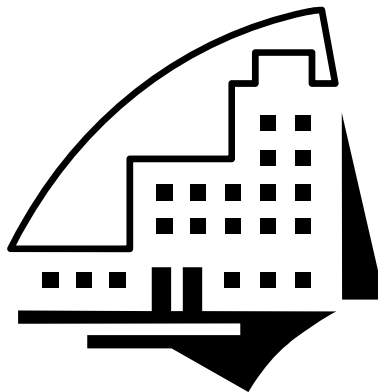
Slika 3 (slika 3 v barvni prilogi)

(6 točk)

2.2. Dano grafiko spremenite tako, da ohranite velikost, gostoto, število, teksturo, položaj in smer.

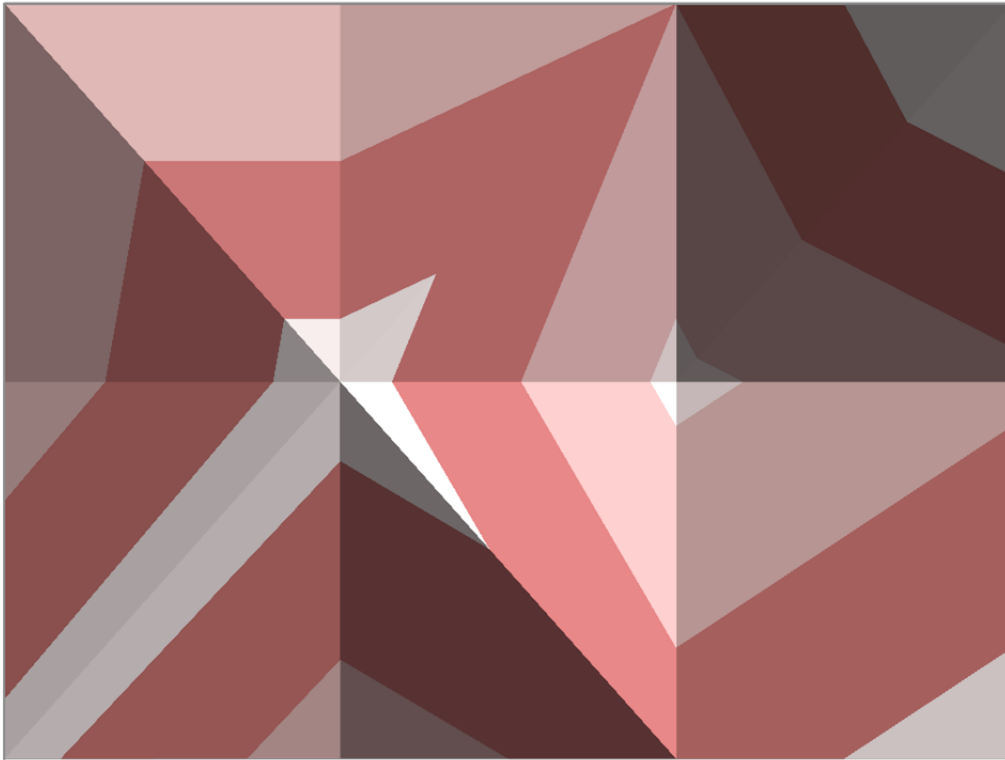

Slika 4

(1 točka)

- 2.3. V dani sliki s črtno in točkovno modelacijo preoblikujte ploskovne like tako, da se bodo nekateri prostorsko vbočili in nekateri izbočili.

Slika 5

(4 točke)

- 2.4. Česa nas v likovnem smislu lahko nauči morfologija naravnih oblik?

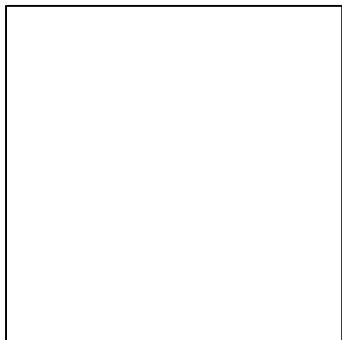
(1 točka)

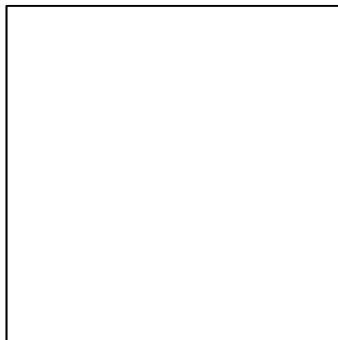
3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

3.1. V polji narišite poljubni obliki in ju dopolnite s teksturo, ki bo (A) skladna z značilnostmi izbrane oblike in (B) ki bo kontrastna značilnostim izbrane oblike.

A

B

(2 točki)

3.2. Pojasnite navedene pojme.

Faktura: _____
_____

Struktura: _____
_____

Tekstura: _____
_____

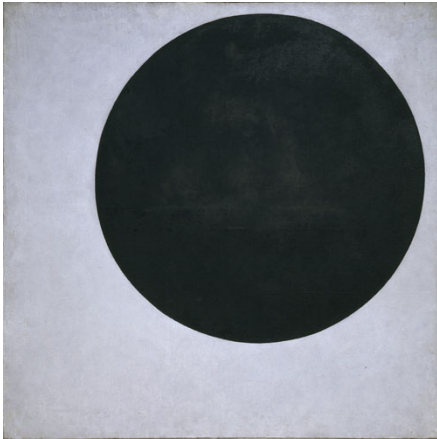
Patina: _____
_____

(4 točke)

3.3. Opišite, v čem je oblika na sliki 6 kontrastna oblikam na slikah 7, 8 in 9. Za vsako primerjavo imenujte vsaj 2 različna kontrasta.

Slika 6: Kazimir Malevich

Slika 7: Hans Arp

Slika 8: Antony Gormley

Slika 9: Gustavo Ramirez

Primerjava slike 6 in 7

---

(2)

Primerjava slike 6 in 8

---

(2)

(Viri: Slika 6: <http://www.studiointernational.com/images/articles/r/russian-avant-garde-2013/105-Strozzi-The-Russian-Avant-garde---Malevich,-Black-Circle-copy.jpg>. Pridobljeno: 1. 5. 2014.

Slika 7: http://www.christies.com/lotfinderimages/D53448/jean_arp_seuil_configuration_d5344897h.jpg. Pridobljeno: 1. 5. 2014.

Slika 8: <http://www.triangulation.jp/2010/06/antony-gormley.html>. Pridobljeno: 1. 5. 2014.

Slika 9: <http://www.fineartamerica.com/featured/linear-experimental-composition-in-red-4-gustavo-ramirez.html>. Pridobljeno: 1. 5. 2014.)

Primerjava slike 6 in 9

---

(2)

(6 točk)

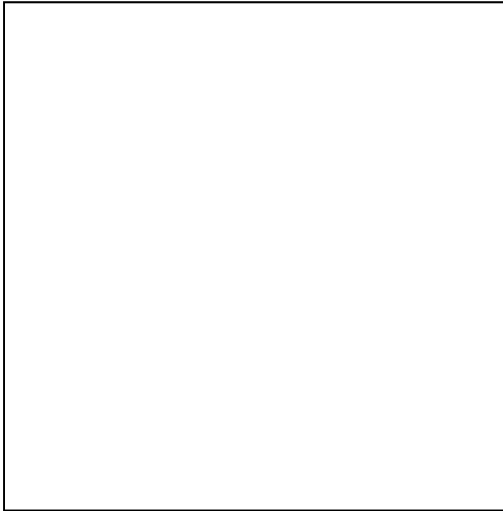

M 1 5 2 5 5 1 1 1 1 1

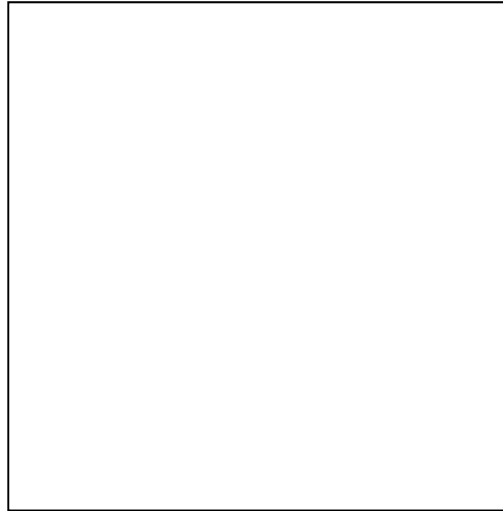
4. naloga: Barvna teorija

4.1. V spodnjih poljih ponazorite (A) šibek in (B) močan toplo-hladni kontrast.

A

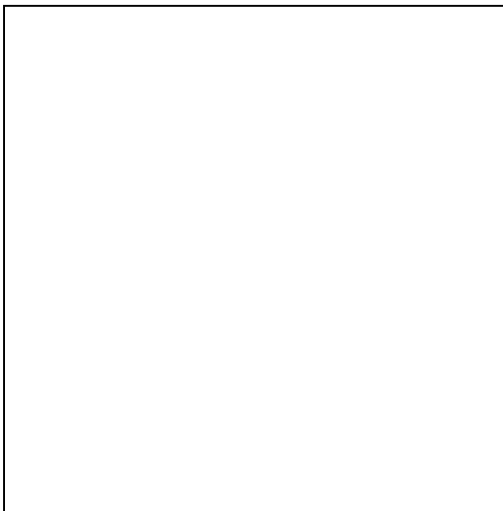
B

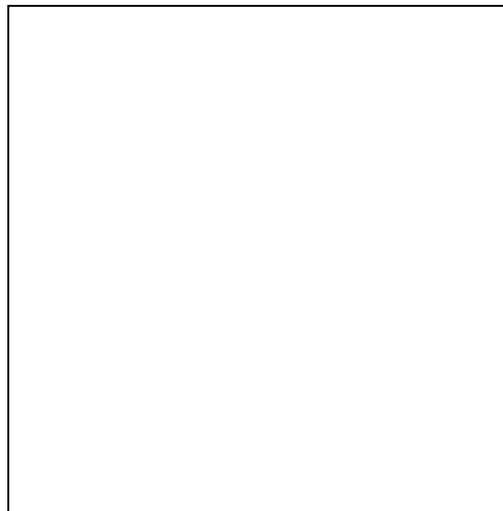
(2 točki)

4.2. V spodnjih poljih uporabite enako barvo v dveh toplo-hladnih kontrastih tako, da bo enkrat delovala (A) toplo, drugič (B) hladno.

A

B

(2 točki)

- 4.3. V sliki 4 v barvni prilogi analizirajte barvno kompozicijo. Pomagajte si z barvnimi akordi po Johannesu Ittnu. Ob tem tudi premislite in pojasnite, kako je avtor slike z izborom barv in barvnih kontrastov izrazil tole vsebino slike:

»Gauguin v sliki *Luna in Zemlja* upodobi stari polinezijski mit, v katerem Hina, ženski duh Lune, roti Fatouja, moškega duha Zemlje, naj podeli ljudem večno življenje. Hinino prošnjo Fatou odločno zavrne. Gauguinova upodobitev Hine in Fatouja izraža ta starodavni prepir z različnostjo v velikosti in kadriranju figur ter njihovi uporabi. Na eni strani je v prvem planu gola Hinina figura prikazana celopostavno, na drugi strani pa je Fatou upodobljen le od prsi navzgor ter se prikazuje v zadnjem planu kot tisti, ki upravlja življenje. Srednjega plana v sliki ni, zato se zdi razdalja med Hino in Fatoujem nepremostljiva.«

(Vir: http://www.moma.org/learn/moma_learning/paul-gauguin-the-moon-and-the-earth-1893. Pridobljeno in prevedeno: 10. 2. 2014.)

(4 točke)

- 4.4. Razložite, kako je barvna kakovost povezana s simultanim kontrastom, in to pojasnite na primeru slike 4 v barvni prilogi.

(4 točke)

5. naloga: Likovna kompozicija

5.1. Pojasnite navedene pojme likovne kompozicije.

Proporc: _____
_____

Mera: _____
_____

Modul: _____
_____ (3 točke)

5.2. Določite prevladujoče kompozicijske načine (vrste likovnih kompozicij) na slikah 5, 6 in 7 iz barvne priloge. Na črto napišite samo en kompozicijski način izmed teh vrst kompozicij: radialna, svobodna, krožna, trikotna, vertikalna, diagonalna.

Slika 5 v barvni prilogi _____

Slika 6 v barvni prilogi _____

Slika 7 v barvni prilogi _____

(3 točke)

5.3. Narišite kompozicijo, v kateri boste uporabili kontrast kot kompozicijsko načelo. Uporabite vsaj dva kompozicijska kontrasta.

(2)

Napišite dva kompozicijska kontrasta, ki ste ju uporabili:

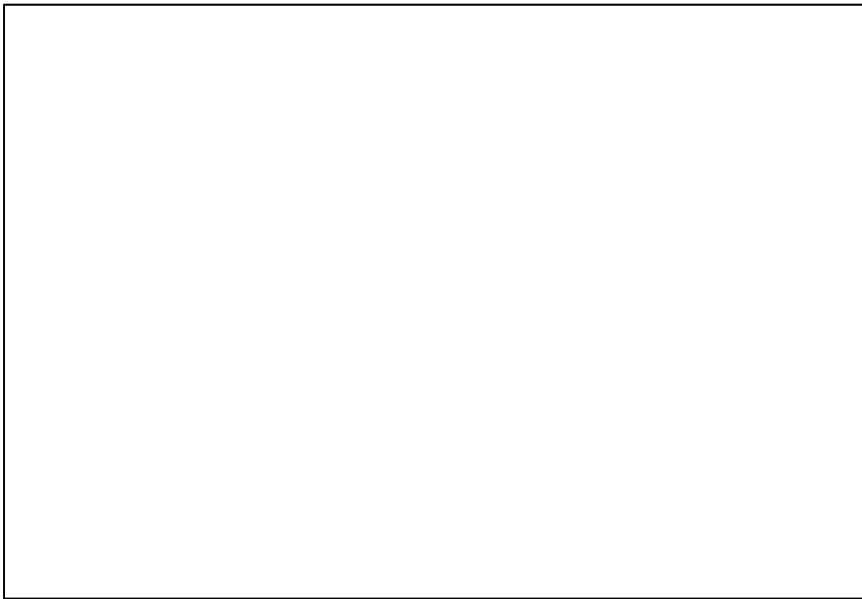

---

(2)

(4 točke)

5.4. Narišite kompozicijo, v kateri boste uporabili statično ravnovesje. Na črte pod risbo napišite značilnosti statičnega ravnovesja.

(1)

---

(1)

(2 točki)

M 1 5 2 5 5 1 1 1 1 5

Prazna stran

Prazna stran

M 1 5 2 5 5 1 1 1 1 7

V sivo polje ne pišite.

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4: Paul Gauguin, *Luna in Zemlja*, 1893, 114 x 62 cm, MoMA, New York

M 1 5 2 5 5 1 1 1 1 9

Slika 5: Frank Gehry, *Bio muzej v Panami*

Slika 6: Ivan Grohar, *Krompir*, 1909, 88 × 99 cm, Narodna galerija, Ljubljana

(Vira: Slika 5: <http://dzinetrip.com/wp-content/uploads/2014/02/frank-gehry-biomuseum-in-panama-01-600x400.jpg>. Pridobljeno: 9. 5. 2014.

Slika 6: www.ng-slo.si/default.asp?k=razstava_dogodek&rid=98. Pridobljeno: 9. 5. 2014.)

Slika 7: Claude Monet, Rue Montorgueil v Parizu. Praznovanje 30. junija 1878, 1878, 81 x 50 cm, Musée d'Orsay, Pariz